אמרים והדרכות
בעבודת קדש
של **מחנך**
בישראל

ויחנכו את חניכיו

מעטו של הגאון
רבי **חיים יוסף**
אקרמן שליט"א

• גיליון י"ג •
ט"ו חשוון תשפ"ז

ילדים רכים שלמול עיניהם פורץ דם הנפש מחברם המשוסף, ונִצו גם נעו בגדיהם וציציותיהם מדמו המותז חזקה עליהם שטראומה זו נקלטה בעיניהם בטהורות, ושומה וחובה על המבוגרים העוטפים אותם והשותפים בחנוכם ליתן דרור לרגשותיהם הסוערות ולדובבם כדי להקל על עול סבלם

מאמר י"ג:

התמודדות הילד עם האובדן

לאור המכה שהוכתה עירנו ביתר בנפוץ עולל טהור לפני חבריו במיתה משונה כשדמו נשפך כמים ברחובה של עיר ונזה על בגדי רעיו.

א) כי רגע באפו חיים ברצונו.

החי יתן אל לבו - גדול כקטן - שאין חק ההתמדה מחייב את השרדות האדם עלי אדמות.

אלא מה יתאונן אדם - דיו שהוא חי, וכל זמן שהנשמה בקרבו הוא רק מכח שאתה בראתה ויצרתה לאותה בת השמים, ואתה נפחתה בקרבי הנא המשמרה ומפליא לעשות בהיותה נתונה בגוף העשוי נקבים וחלולים (או"ח סימן ו') והיא משתמרת בתוכו בקשר של דבר רוחני בדבר גשמי (רמ"א שם).

ובאור פני מלך - חיים, והדבקים בה' אלקינו - חיים כולם היום. וכל הנשמה תהלל קה-על כל נשימה ונשימה חייבים להללו ולהודות לפניו. ובעת שיגזר מלפניו תשוב הנשמה אל מי שהפקידה.

רגיש הוא הילד עוד יותר מהמבוגר, וצא ולמד בקל וחומר שאי אפשר לשיח ולדבר עמו באקראי על נושא טעון זה, אך כשהקב"ה אֲנה לפתחו של הקטן התמודדות זו אין לנו לרעות בשדות זרים ולגייס פסיכולוגים הרחוקים ממבט האמת התורני שיסיחו את דעתם וידחיקו את רגשותיהם אלא אדרבה זו הזדמנות להעיר ולהאיר באור יקרות את מתנת החיים שמופקדת בקרבנו משעת יצירתנו ברחם, וליצוק תוכן אמיתי וכנה ל"מודה אני לפניך... שהחזרת בי נשמתי בחמלה" הנאמר חדשים לבקרים רבה אמונתך.

ב) ואת בני צדקיהו שחטו לעיניו ואת עיני צדקיהו עִוֵּר. (מ"ב כה ז')

אכזריות הבבלים היתה שזו תהא הפעולה האחרונה שיראה ותונצח עמו כל ימי עוורונו.

למדנו מפרעות תשפ"ד שאפילו גבורי החיל יוצאי המערכה ששמו נפשם בכפם להשיב מלחמה השערה, כרעו ונפלו בראותם את מחזות הזוועה שנחשפו להם בקבוצים השרופים, ובנבלת האדם שהיתה כדמן על פני האדמה ובשר חסידיו לחיות ארץ פראי האדם שידם בכל ולא חסו ולא חמלו, ויש מהם שלא חזרו למנוחת נפשם עד לעצם היום הזה.

ועל כן ילדים רכים שלמול עיניהם פורץ דם הנפש מחברם המשוסף, ונִצו גם נעו בגדיהם וציציותיהם מדמו המותז חזקה עליהם שטראומה זו נקלטה בעיניהם בטהורות, ושומה וחובה על המבוגרים העוטפים אותם והשותפים בחנוכם ליתן דרור לרגשותיהם הסוערות ולדובבם כדי להקל על עול סבלם, ולשים רווח עד שובם לבצרון ולמנחת נפשם.

אין בכח ההדחקה וההתעלמות לגהה מזור וארוכה לרגשות הילדים, ואולי אדרבה הצלקות הנפערות ונחרטות על לוח לבם הדומה לנייר חדש ממאנות להרפא.

ג) נשיאת אחריות למעשי הילדות.

המשנה כבר מתעוררת על המשלח את הבעירה ביד החש"ו שאין לחייבו בדיני אדם ושמשום דצוותא דחרש קגרים (ב"ק כב:, נט:) אך מכל מקום מחייבנו בדיני שמים כגרמא בנזיקין.

להורות וללמד כי חובת המלמדים להקדיש מזמנם ולחדד את חושי התלמידים זאטוטי בני ישראל להיות מחשבים דרכיהם שיותר מוטל על האדם שלא יזיק משלא יוזק (ב"ק כז: תוד"ה ואימא) ולפיכך שונים הם פרק שור שנגח את הפרה לחדד את תחושת הזהירות בממון הזולת (הגר"י סלנטר זצ"ל) ולחרוט בעט ברזל כי השולח יד בממון חברו, והשואל חפץ חבירו שלא מדעתו - חשוב כגזלן, ולעולם יהי ממון חברך חביב עליך כשלך.

וראשית חכמה יראת ה', בהנהגות שבתוך הכתה כהרמת מעיל או סודר החבר שנשר מהקולב בימות החורף, להזדרז ולהרימו כדי להשיב ממון לבעליו [כחשיבתו של בעל יסוד ושורש העבודה], מניעת חריצת השולחנות ופגימתם מאחר והוא ממון הת"ת, המענות מהשלכת פסלת המאכלים על רצפת הכתה מאותה בקשה קדמונית של תן דעתך שלא תשחית ולא תקלקל את עולמי.

למשתמשים בתחבורה הציבורית כל ימיהם בעמוד והחזר קאי על איסור הנסיעה בלא תקוף הרב-קו, השיח והשיג הענוגים והראויים ללומדי תורה שכל רואיהם יעידון כי זרע ברך ה' המה, כבוד הצלם אלקים של הנהג גם בהיותו שאינו בן ברית, והתפרעות בשעת הנסיעה המסיחות את דעתו ושלות נפשו עלולות להסתיים באסון ציבורי.

מיסודם - חרש שוטה וקטן פגיעתן רעה, אך בני תרבות נינהו ובזה הכל מודים שחובת חינוכם מוטלת על ההורים והמחנכים בבחינת אמור - ואמרת להזהיר [מלשון זוהר ואור] גדולים על הקטנים.

ואמנם הדבר קשה שבעתיים לשרש ולעקור מלבות הנערים והקטנים את מחזות "השגרתיים" שקנו מקום בתוכנו כאשר אזור מסוים נצבע בשחור והאספסוף אשר בקרבנו מכלה ומשחית, פחי האשפה והצפרדעים הופכים ליקוד אש, הצמתים נחסמים לשעות ארוכות ואין פוצה פה ואין מוחה בעדם, והרי זו מכה שרש הפורה רוש ולענה באמור הקטנים נעשה כן גם אנו.

יהי אליהו שעלה בסערה השמימה קרבן עולה שיעלה דמו על קיר המזבח לכפר על יושבי עיר התורה שבהרי יהודה, ומי יתן שכל בית ישראל יבכו את ההרוג מהשריפה אשר שלח ה' ואת האש יזרו הלאה והיו לזכרון לכל בני מרי להיות שמירתן ואחריותן עלינו, ולא תהא עוד פרץ וצוחה ברחובתינו אלא בנינו כנטיעים מגדלים בנעוריהם.

להורות וללמד כי חובת המלמדים להקדיש מזמנם ולחדד את חושי התלמידים זאטוטי בני ישראל להיות מחשבים דרכיהם שיותר מוטל על האדם שלא יזיק משלא יוזק

יו"ל ע"י המכון להוצאת כתבי הגאון רבי **חיים יוסף אקרמן** שליט"א

לקבלת גיליון זה **'וירק את חניכיו'** בדוא"ל:

4118rklm@gmail.com

• זכות עלון חשוון נתרם •

לזכותו של ידידנו מצדיק הרבים ככוכבים **הבה"ח אביאל י.** הי"ו
שיזכה להמשיך בעשייתו הברוכה להעמדת תלמידים נאמנים לה' ולתורתו